

Taalbeleidsmakelaars

1 januari 1994

Auteur: Sjaak Kroon

Volume: 25

Nummer: 6

Pagina's: 350-351

Documenten

- [moer_jrg25_066.pdf](#)

van info een authentiek pluralistische interpretatie kan dit artikel en vergelijkbare artikelen in de wetgeving met betrekking tot andere onderwijssectoren waarschijnlijk alleen zo worden uitgelegd dat het om taalbeleidsmakelaars derwijs alle leerlingen autochtone en allochtone op alle scholen zwarte en witte door vormen van in tercultureel onderwijs laat kennismaken met allerlei aspecten van nederland als multiculturele samenle in moer 1994 5 heb ik gemeld dat het onderwerp ving daarbij aandacht bestedend aan cognitieve atti meertaligheid in mijn activiteiten als von voorzit tudinele en vaardigheidsdoelen de assimilationisti ter een belangrijke rol zal spelen toen ik die mede sche visie is bijvoorbeeld zichtbaar in de recente deling zo in moer gedrukt zag staan en probeerde discussie over het al dan niet toestaan van hoofd me een concrete voorstelling te maken van die acti doekjes op school en de systematische besluiteloos viteiten als von voorzitter leidde dat niet direct heid als het gaat om een cultuurpolitieke stellingna tot een indrukwekkende concrete klussenlijst daar me ten aanzien van de vraag op welke wijze welke denk ik dus nog over na ondertussen neem ik me talen van welke allochtone etnische minderheids wel nu al voor af en toe iets over meertaligheid en groepen in het onderwijs aan de orde moeten ko de von op te schrijven daar begin ik mee in dit men het officiële nederlandse minderhedenbeleid eerste echte von info opteert voor integratie met behoud van eigen iden titeit ook daarin echter is op tal van punten de de maatschappelijke discussie over n ederland als spanning tussen pluralisme en assimilatie voelbaar multi etnische multiculturele en meertalige sa de maatschappelijke en politieke discussie dringt menleving wordt gekenmerkt door het feit dat er uiteraard ook door op school in de lerarenkamer veel zeer uiteenlopende en vaak tegenstrijdige en in de klas ook daar zien we exponenten van zo stemmen in te beluisteren zijn enerzijds is er de po wel de meer pluralistische als de meer assimilatio sitie die uitgaande van een al dan niet cultuurrelati nistische opvatting met alles wat daartussen zit een vistisch min of meer pluralistisch vertrekpunt het voorbeeld van het eerste zijn de inspanningen van multi karakter van de maatschappij als een positief veel leraren om allochtone leerlingen zich thuis te gegeven beschouwt als een verrijking van de tradi laten voelen op school om een positieve houding tionele oost west thuis best boerenkool met worst aan te nemen ten aanzien van culturele en talige di samenleving in allerlei

met name culturele maat versiteit en variatie en om niet de nederlandse schappelijke en politieke activiteiten en manifesta norm als de maat van alle dingen te beschouwen ties wordt dit standpunt zichtbaar daartegenover de andere opvatting komt bijvoorbeeld tot uitdruk staat de opvatting die vanuit een eerder assimilatieking waar schoolregels al dan niet expliciet gefor nistisch perspectief inzet op aanpassing van leden muleerd het gebruik van zeg turks in de klas verbie van etnische minderheidsgroepen aan de neder den omdat het spreken van de eigen taal een landse taal normen en cultuur wat daar dan ook sta in de weg zou zijn voor de verwerving van het onder verstaan wordt b innen dit perspectief pas nederlands beide posities worden ingenomen vaak sen bijvoorbeeld pleidooien voor verplichte inburge door verschillende leraren maar misschien we l ringscursussen voor nieuwkomers en het verplicht even vaak ook door een en dezelfde leraar en dan stellen van onderwijs in het nederlands als tweede vaak zonder dat er in het perspectief van die leraar taal met sancties bij onvoldoende resultaat racisa sprake is van tegenstrijdigheid het verbieden van sche extreem rechtte en nederland is vol stand turks in de les kan heel goed hand in hand gaan punten plaatsen zich mijns inziens buiten het maat met een positieve attitude ten aanzien van datzelfde schappelijk discours wat niet wil zeggen dat turks als onderdeel van de veronderstelde eigen negeren onder alle omstandigheden de beste reac identiteit van leerlingen van turkse herkomst tie is op onderwijsbeleidsniveau komt de pluralistische ik denk dat er in nederland nauwelijks nog scholen visie onder andere tot uitdrukking in artikel 8 lid 3 te vinden zijn die niet op de een of andere manier van de wet op het b asisonderwijs waar staat dat gekenmerkt worden door culturele en talige diversi het onderwijs er mede van uit gaat dat de leerlin teit van hun leerlingenpopulatie waar leraren niet gen opgroeien in een multiculturele samenleving in met die diversiteit worden geconfronteerd dat 350 moer 1994 6 vraagt om een reactie in pedagogisch didactisch en handwerk in de klas een dergelijke scheiding leidt vakinhoudelijk opzicht die reactie bevindt zich maar al te makkelijk tot een specialistische top voor zover ik kan overzien noodzakelijkerwijs altijd down benadering bij de ontwikkeling van methoden ergens op het continuum tussen assimilatie en plu de implementatie van nieuwe aanpakken de bijscho ralisme en in de gemaakte keuze speelt over het al ling van leraren en de invoering van taalbeleid die gemeen het veronderstelde belang van de betrok onvoldoende rekening houdt met en gebruik maakt ken leerlingen een grote rol en dat is ook alleszins van de ervaringskennis van veel leraren op het ge terecht hoewel er blijkens recente onderzoeksg e bied van taalonderwijs in de context van meertalig gevens wel van een lichte verbetering sprake lijkt te heid dat daarmee de vakinhoudelijke autonomie zijn is het algemeen gesproken nog steeds zo dat al van leraren potentieel in het gedrang komt lijkt me lochtone leerlingen met een lager beginniveau star verre van denkbeeldig het past mijns inziens prima ten dan autochtone het in het basisonderwijs slech in zowel de traditie als het nieuwe beleid van de ter doen lagere vormen van voortgezet onderwijs von dat op de agenda van de najaarsledenvergade bezoeken en ook lagere eindniveaus bereiken wat ring stond als von nets in alle sectoren van het on leidt tot geringere kansen op maatschappelijke parti derwijs zich kritisch tegenover deze ontwikkeling cipatie en maatschappelijk succes

in de etnisch spe opstellen en eisen dat taalbeleidsmakelaars en nt2 cifieke minder succesvolle schoolloopbanen en late specialisten zich in hun activiteiten op het niveau re maatschappelijke carrieres van allochtne van de school primair laten leiden door probleem leerlingen speelt de beheersing van het nederlands definities die zijn afgeleid uit de dagelijkse lesprak een belangrijke rol het gaat daarbij om nederlands tijd en die voor de betrokkenen herkenbaar zijn au als vak en om nederlands als instructietaal bij alle tonomie in de besteding van nascholingsgeld en lijkt vakken om nederlands in de hele school kortom me in dezen een krachtig middel scholen en lera ren kunnen daardoor meer dan vroeger zelf het na hoewel er de laatste jaren in een groeiende stroom scholingsaanbod bepalen de afnemer betaalt maar publikaties steeds meer onderzoeksgevens beschik bepaalt tegelijk ook zelf waar hij inhoudelijk behoef baar komen zijn nog steeds niet alle aspecten van te aan heeft en hoe hij dat produkt wenst af te ne dit probleemgebied precies in kaart gebracht laat men van top down naar bottom up van afhankelijk staan dat duidelijk is op welke wijze het tweede taal heid naar autonomie de taalbeleidsmakelaars zijn leerproces op school het beste didactisch inhoud e gewaarschuwd lijk en organisatorisch ondersteund kan worden hoe het beste een taalbeleid op schoolniveau van sjaak k roon de grond kan worden getild inmiddels is echter wel m idd elaar 25 november 1994 zonneklaar dat we hier te maken hebben met een bloeiende en zich stormachtig ontwikkelende be drijfstaking een echte groeimarkt met voor alle sec toren van het onderwijs een groot aantal arbeidsde lig georganiseerde produktieafdelingen onderzoek en theorievorming bij en nascholing leermiddelen en toetsontwikkeling leerplanontwikkeling didac tiek lerarenopleiding onderwijsbegeleiding enzo voort enzovoort de gebruikte marktmetafoor impliceert dat de vervaardigde produkten door tussenkomst van ver tegenwoordigers te koop worden aangeboden aan potentiële afnemers de belangrijkste doelgroep van de groeiende brigade taalbeleidsmakelaars die inmiddels op pad is zijn scholen en leraren in alle sectoren van het onderwijs inclusief de voorschool se periode de geschetste ontwikkeling impliceert het ontstaan van een scheiding tussen zich expliciet als zodanig profilerende nt2 specialisten op veler lei gebied en de uitvoerders van het eenvoudige 1994 6 moer 351